



Ny EVA-rapport: Fokus på sprog - Daginstitutioners indsatser for treårige

Med dette brev modtager du rapporten *Fokus på sprog – Daginstitutioners indsatser for treårige*. Rapporten handler om hvordan sprogvurderinger og opfølgende sprogindsatser for treårige tilrettelægges og hvilken virkning de har.

Rapporten kan også downloades på EVA's hjemmeside www.eva.dk eller bestilles hos alle boghandlere.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, which appears to read "Camilla Wang", is positioned below the text "Venlig hilsen".

Camilla Wang
Områdechef

T 35 25 46 65
E cw@eva.dk

Dato
07.05.2010

Ref
CW/nlh

Jnr
2009-0053

Side
1/1

Fokus på sprog

– daginstitutioners indsatser for treårige

Evalueringsrapport



Fokus på sprog

© 2010 Danmarks Evalueringsinstitut
Trykt hos Vester Kopi

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

EVA sætter komma efter Dansk Sprognævn's anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger.

Bestilles hos:

Alle boghandlere

40,- kr. inkl. moms

ISBN 978-87-7958-576-8

Foto: Mette Bendixsen

Indhold

1	Resume	7
2	Indledning	11
2.1	Baggrund for undersøgelsen	11
2.2	Formål med undersøgelsen	12
2.3	Evalueringsdesign	13
2.3.1	Udvælgelse af deltagende kommuner	13
2.3.2	Evaluerings datagrundlag	14
2.4	Evaluerings organisering	15
2.5	EVA's øvrige undersøgelser af kommunernes sprogarbejde for treårige i 2009	16
2.6	Ændring af dagtilbudsloven	16
2.7	Læsevejledning	17
3	De nationale rammer for sprogindsatserne for treårige	19
3.1	Dagtilbudslovens rammer for sprogindsatserne	20
3.2	Sprogvurderingsmaterialets rammer for sprogindsatserne	22
3.2.1	Materialets opbygning	23
3.2.2	Formulering af pædagogisk handleark	24
4	Rationalerne bag sprogindsatserne i kommunerne og institutionerne	27
4.1	Kommunernes sprogindsats	28
4.1.1	Rationalerne bag de kommunale indsatser	29
4.2	Institutionernes indsats	30
4.2.1	Den sprogansvarlige pædagogs indsats som fagligt fyrtårn (spor A)	32
4.2.2	Stuepædagogens indsats (spor B)	34

4.2.3	Forældresamarbejde og indsats i hjemmet (spor C)	35
4.2.4	Undersøgelsens fokus	37
5	Sprogindsatser i institutionerne i praksis	39
5.1	Sprogansvarlige pædagoger	39
5.2	De sprogansvarlige pædagoger som faglige fyrtårne	41
5.2.1	Gennemførelse af sprogvurderinger	42
5.2.2	Handleplaner	43
5.2.3	Revurderinger	47
5.2.4	Samarbejde og vidensoverlevering mellem sprogansvarlige pædagoger og stuepædagoger	48
5.2.5	Sprogansvarlige pædagoger som generel vidensressource	51
5.2.6	Ledernes fokus på opgaven og opbakning til den sprogansvarlige pædagog	53
5.2.7	Opsamling	55
5.3	Opfølgende indsatser i institutionerne – stuepædagogernes indsats	56
5.3.1	Forløb i sproggruppe	57
5.3.2	Ad hoc-sprogaktiviteter	59
5.3.3	Pædagogfaglig vurdering som grundlag for indsatser	61
5.3.4	Opsamling	63
5.4	Forældresamarbejde og indsats i hjemmet	64
5.4.2	Opsamling	66
5.5	Det generelle sprogmiljø – virkninger af sprogarbejdet på institutionsniveau	66
5.5.1	Positiv vurdering af sprogvurderingerne	66
5.5.2	Udfordringer ved det opfølgende arbejde	67
5.5.3	Opsamling	68
6	Sprogindsatser for 21 børn	71
6.1	Indsatser i de seks institutioner	72
6.1.1	Indsatser i institutionen	72
6.1.2	Indsatser i hjemmet	74
6.1.3	Revurderinger	75
6.1.4	Opsamling	77
6.2	21 indsatser	78
6.2.1	Tilbud om og gennemførelse af sprogvurderinger og afdækning af behov	79
6.2.2	Udarbejdelse af handleplan	79
6.2.3	Overlevering af viden	82
6.2.4	Gennemførelse af indsats i institutionen	83
6.2.5	Overlevering af viden til forældre	84
6.2.6	Gennemførelse af indsats i hjemmet	86

6.2.7	Gennemførelse af revurdering	87
6.2.8	Indsats i institutionen, men ikke med sikkerhed i hjemmet	89
6.2.9	Institutionens generelle sprogmiljø	90
6.3	Sammenfatning	91

7 Sammenfatning og opmærksomhedspunkter 93

7.1	Programteori møder praksis	94
7.2	Opmærksomhedspunkter	96
7.2.1	Sprogansvarlige pædagoger i centrum for sprogindsatserne	96
7.2.2	Sammenhæng mellem identificering af sproglige behov og forslag til opfølgende indsatser	98
7.2.3	Vidensoverlevering mellem sprogansvarlige pædagoger og stuepædagoger	100
7.2.4	Institutionslederens rolle	101
7.2.5	Opfølgende sprogindsatser	102
7.2.6	Forældresamarbejde og indsats i hjemmet	103

8 Litteratur 105

Appendiks

Appendiks A:	Undersøgelsesdesign og datagrundlag	107
Appendiks B:	Kommunernes programteorier for sprogindsatsen	117

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø

T 35 55 01 01
F 35 55 10 11

E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Danmarks Evalueringsinstitut udforsker og udvikler kvaliteten af dagtilbud for børn, skoler og uddannelser. Vi leverer viden der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

Læs mere om EVA på vores hjemmeside, www.eva.dk.
Her kan du også downloade alle EVA's udgivelser
– trykte eksemplarer kan bestilles via en boghandler.

ISBN: 978-87-7958-576-8

